

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 31P/57/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121205667
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Skubáková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2121205667.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Katarínou Skubákovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Z. S., N. XX.X.XXXX, C. A. B. XXX, Q. A., toho času v náhradnej osobnej starostlivosti manželov (starých rodičov): Z. S., N. XX.X.XXXX P. Q. S., N. XX.X.XXXX, Y. A. B. XXX, Q. A., v konaní zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov - matka: N. S., N. X.X.XXXX, C. Č. A. B. A. B. XX, S. XRD S., M. A., otec neuvedený, o návrhu matky na pozbavenie rodičovských práv k maloletej, t a k t o

rozhodol:

I. Súd matku pozbavuje výkonu rodičovských práv voči maloletej Z..

II. Súd ustanovuje maloletej Z. za poručníka Z. S., N. XX.X.XXXX, ktorá bude zabezpečovať výchovu maloletej, zastupovať ju a spravovať jej majetok.

Poručník je povinný dvakrát v roku, a to k 30.6. a 31.12. bežného roka, podať súdu správu o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a o maloletom dieťati.

Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku poručníctva.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletej sa návrhom doručeným súdu dňa 4.10.2021 domáhala pozbavenia rodičovských práv k maloletej. V návrhu uviedla, že sa chce vzdať svojej dcéry Z. S., N. XX.X.XXXX, z dôvodu, že jej bola odobratá rodičmi z neznámeho dôvodu. Keď mala maloletá 4 mesiace, z ničoho nič sa jej vyhrážali, že si maloletú súdne privlastnia a vyhodili ju z domu. Od tej doby nemá žiadny kontakt s maloletou, maloletej od mala hovorila, že ju neľúbi, a že ju nechala a klamú ju a maloletá hovorí starým rodičom mama a táto. Z uvedených dôvodov žiada sa na stále vzdať maloletej, z dôvodu, že ju nepozná a nechcú jej ani dať šancu ju spoznať a má problémy aj s platením alimentov, lebo je na materskej dovolenke s 3 deťmi a jedno dieťa je ťažký autista a nemôže ísť do práce, lebo je aj opatrovatelka aj mama chorému synovi. Na záver doplnila, že je to jej rozhodnutie, vzdáva sa maloletej nadobro, nemajú spolu žiaden kontakt a má veľký problém posilať alimenty a nechce ísť do väzenia.

2. Starí rodičia maloletej s návrhom súhlasili, s tým, že o maloletú sa starajú od narodenia, matka od nej odišla keď mala štyri mesiace, odvtedy maloletú nevidela. Matka s maloletou nemajú žiaden citový vzťah, nestretávajú sa, ani sa nevidia, matka žije vo M. A.. Maloletej neposiela nič ani k narodeninám, meninám, či Vianociam. Maloletej kontakt s matkou nezakazovali, ale vždy keď volala a počula ju, tak odišla do izby. Na pojednávaní stará matka doplnila, že matka sa o maloletú zaujíma iba tým spôsobom,

že raz za jeden dva mesiace zatelefonoje, neposiela žiadne listy, ani darčeky, raz darčeky na Vianoce sľúbila, ale nedošlo k tomu. Doplnila, že v prípade vyhovenia návrhu je ochotná vykonávať funkciu poručníka maloletej, nikdy nebola trestne stíhaná, ani priestupkovo postihnutá. Starý otec maloletej súhlasil s vyjadreniami starej matky, a potvrdil, že vzťah medzi matkou a maloletou nie je žiaden.

3. Procesný opatrovník maloletej taktiež súhlasil s návrhom matky, s tým, že keďže matka sa svojím návrhom sama domáha pozbavenia rodičovských práv voči maloletej, o ktorú sa dlhodobo nezaujíma, nejaví o ňu záujem, ani nehradí výživné, odporúča návrhu vyhovieť, pričom za poručníkov maloletej navrhoval ustanoviť starých rodičov maloletej, alebo iba starú matku.

4. Súd pojednával a vec rozhodol bez prítomnosti matky maloletej, ktorá sa na pojednávanie nedostavila, pričom súhlasila s pojednávaním a rozhodnutím v jej neprítomnosti (čl. 25). Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom starých rodičov, procesného opatrovníka maloletej, ako aj oboznámením listinných dôkazov, najmä správy ÚPSVaR Trnava zo dňa 6.12.2021, odpisom z registra trestov a výpisom z registra priestupkov starých rodičov, obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 27P/74/2017 a sp. zn. 18P/1/2013, ako aj s ostatným obsahom spisového materiálu a zistil tento stav vecí.

5. Maloletá bolo rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 18P/1/2013-20 zo dňa 18.3.2013 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov z dôvodu, že matka nemala vytvorené podmienky pre zabezpečenie riadnej výchovy a starostlivosti o maloletú. Matka žije dlhodobo v zahraničí (M. A.), kde nepracuje, je doma, kde žije s priateľom a stará sa o tri deti, ktoré nie sú jej (vyjadrenie matky čl. 14). Maloletú nevidela od jej niekoľkých mesiacov, kedy bola táto zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov z dôvodu, že matka nemala vytvorené podmienky pre zabezpečenie riadnej výchovy a starostlivosti o maloletú. Matka po rozhodnutí vo veci sp. zn. 18P/1/2013 nikdy nežiadala o navrátenie maloletej do jej starostlivosti. Matka s maloletou nie je v žiadnom kontakte, vzťah medzi nimi je natoľko narušený, že keď matka zatelefonoje, maloletá utečie do inej izby. Matka maloletej neposiela listy, darčeky a má dlh na výživnom.

6. Súd dodáva, že s matkou konal vo veci mailovou formou, ktorou i prijímal jej vyjadrenia v konaní a to v súlade s čl. 7 CMP v záujme rýchlosti a hospodárnosti konania, nemajúc pochybnosti o totožnosti mailovej adresy matky (vzhľadom na predloženú fotokópiu jej občianskeho preukazu z danej mailovej adresy - čl. 16-17) poukazujúc na faktickú a časovú náročnosť doručovania listín do M. A. poštovou formou, ktorá je súdu známa z úradnej činnosti. Súčasne matke relevantné písomnosti v konaní doručil aj na úradnú tabuľu a web súdu v súlade s ustanovením § 116 ods. 2 CSP.

7. Podľa správy ÚPSVaR Trnava zo dňa 6.12.2021 maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov a matka bola zaviazaná výživným na maloletú. V tom čase sa matka o dieťa riadne nestarala, odišla na neznáme miesto, preto maloletú ihneď prevzali do starostlivosti starí rodičia, ktorí sa o ňu starajú doposiaľ. Starí rodičia sa o maloletú starajú riadne, v ich starostlivosti neboli nikdy zistené žiadne nedostatky. Maloletá navštevuje X. T. D. M. C., má veľmi dobrý prospech, je obľúbená, učí sa na jednotky. Nie sú s ňou žiadne výchovné ani iné problémy. Matka sa o maloletú spočiatku nezaujíkala vôbec, neskôr iba sporadicky telefonickým kontaktovaním starých rodičov. Maloletá pri rozhovore s matkou odmietala byť, nechcela s ňou byť v žiadnom kontakte, čo pretrváva. Starých rodičov nazýva „mama a otec“. Majú medzi sebou veľmi pekný vzťah. Výživné na maloletú matka neuhrádzala, aktuálne má dlh na výživnom 992,77 eur. Nikdy maloletej neposlala darček na sviatok, ani sa nezaujíkala, či niečo nepotrebuje.

8. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine (ZR), Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 38 ods. 4 ZR, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

Podľa § 39 ods. 2, 4 ZR, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému

dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

Podľa § 56 ods. 1 ZR, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Podľa § 57 ods. 1 ZR, Ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

Podľa § 58 ods. 1 ZR, V rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

Podľa § 58 ods. 2 ZR, Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

Podľa § 58 ods. 3 ZR, Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

Podľa § 58 ods. 6 ZR, Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.

9. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh matky je dôvodný. Matka sama vo veci žiada pozbavenie výkonu rodičovských práv k maloletej, keď sa podľa svojich slov „na stálo chce vzdať maloletej“. O maloletú sa sama osobne nestará, keď maloletá je od pár mesiacov po narodení zverená do náhradnej osobnej starostlivosti matkiných rodičov, ktorí sa o maloletú osobne starajú. Matka nepreukázala po zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti jej rodičov žiadnu snahu o úpravu svojich pomerov tak, aby opätovne mohla prevziať starostlivosť o maloletú, s maloletou nemá vytvorený žiaden vzťah, nevidela sa s ňou dlhé roky, neposiela jej žiadne darčeky, nezisťuje či niečo nepotrebuje, maloletá matku vôbec nepozná, kontaktu s matkou sa už i sama vyhýba. Súd tak mal za preukázané splnenie predpokladov na pozbavenie matky výkonu jej rodičovských práv k maloletej, keď tieto práva, ako ani svoje povinnosti (§ 28 ods. 1 ZR) voči maloletej dlhodobo nevykonáva a zanedbáva, keď za predchádzajúce upozornenie matky (vo vzťahu k nedostatočnému výkonu rodičovských práv) možno považovať samotné zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, keď matka sa v danej dobe o ňu riadne nestarala (správa ÚPSVaR Trnava). Samotná neprítomnosť matky na území SR, ako jediného žijúceho zákonného zástupcu maloletej, pritom môže taktiež komplikovať vykonávanie rôznych úkonov za maloletú. Súčasne s rozhodnutím o pozbavení matky výkonu rodičovských práv (výrok I.), súd ustanovil maloletej v súlade s ustanovením § 39 ods. 2 ZR za poručníka maloletej jej starú matku (výrok II.), v osobnej starostlivosti ktorej sa maloletá dlhodobo nachádza, ktorá s ustanovením za poručníka súhlasila, a ktorú ako poručníka odporúčal i procesný opatrovník maloletej. U starej matky mal preukázané splnenie všetkých predpokladov umožňujúcich domnievať sa, že bude túto funkciu vykonávať v najlepšom záujme maloletej (negatívne lustrácie v Registri trestov a priestupkov), pričom má na ňu i potrebnú zdravotnú spôsobilosť (potvrdenie Y. V.. X. D. F. XX.X.XXXX).

10. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 52 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.